

Najvyšší súd

Slovenskej republiky

2 Cdo 217/2010

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov 1/ **Ing. T. G.**, bývajúceho vo V., 2/ **A. G.**, bývajúcej vo V., proti odporcovi **B. T.**, bývajúcemu v G., zastúpenému JUDr. J. Č., advokátom v B.. **o vypratanie nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12 C 14/1999, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 10. októbra 2001 sp. zn. 10 Co 351/2001 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 10. októbra 2001 sp. zn. 10 Co 351/2001 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Galanta rozsudkom z 26. januára 2001 č. k. 12 C 14/1999 – 86 uložil odporcovi (v tom čase ako odporcovi 1/) povinnosť vypratať nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v kat. území S., zapísanú na LV č. X., súp. číslo X. ako parcela č. X.X. vo výmere X. a vydať ju navrhovateľom do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a zaplatiť navrhovateľom náhradu trov konania 22 620 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Konanie voči (v tom čase) odporckyni 2/ (Z. T.) zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu voči nej (§ 96 ods. 2 O. s. p.). Uviedol, že vlastníckmi predmetnej nehnuteľnosti sa stali navrhovatelia ako bezpodieloví spoluvlastníci na základe uznesenia Okresného súdu Galanta z 21. 8. 1998 č. k. Er 417/97, právoplatného 31. 8. 1998 (schválenie príklepu súdneho exekútora) . Nehnuteľnosť navrhovatelia (vydražiteľia) prevzali so závadami t. j. nájomnými právami odporcu (odporcu 1/) , vyplývajúcimi z nájomnej zmluvy, ktorú uzavrel 15. 3. 1996 s Ing. P. T. (

pôvodná vlastníčka nehnuteľnosti). Jej predmetom bol nájom nebytových priestorov vo výmere 34 m² za účelom prevádzkovania kaviarne . Medzi závädy ale nebolo zahrnuté nájomné právo k dvojizbovému bytu, nachádzajúcemu sa v S. na parcele č. X.X. vo výmere X. m², vyplývajúce z nájomnej zmluvy uzavretej medzi odporcom (odporcami 1/, 2/) a Ing. P. T., ani nájomné právo k ďalšej časti nehnuteľnosti užívanej odporcom (odporcom 1/), celkove vo výmere X. Odporca svoje tvrdenie, že došlo k rozdeleniu predmetnej nehnuteľnosti (z pôvodnej parcely č. X.X. vo výmere X.X.X. mali byť vytvorené parcely č. X.X. vo výmere X.X. , č. X.X. vo výmere X.X. a č. X. vo výmere X. m²) nepreukázal. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Trnave na odvolanie odporcu (odporcu 1/) rozsudkom z 10. októbra 2001 sp. zn. 10 Co 351/2001 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľom náhradu trov odvolacieho konania 8 896 Sk na účet ich právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V plnom rozsahu sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu , že pokiaľ do jeho rozhodnutia, ani do rozhodnutia odvolacieho súdu, nebola predložená kópia geometrického plánu z 8. 12. 1994 , ktorý by preukázal rozdelenie predmetnej nehnuteľnosti (záznam o tom nie je prevedený ani vkladom do príslušného katastra nehnuteľností) , k jej rozdeleniu nedošlo . Navrhovatelia nehnuteľnosť vydražili so závadami, medzi ktoré ale nebolo zahrnuté nájomné právo (na základe nájomnej zmluvy uzavretej s predchádzajúcou vlastníčkou nehnuteľnosti) , preto je odporca povinný nehnuteľnosť vypratať a navrhovateľom ju odovzdať. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku podal dovolanie odporca. Navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že sa mení rozsudok súdu prvého stupňa a návrh sa zamietá a priznať mu náhradu trov konania. Namietal odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) postupom súdu spočívajúcim v tom, že napriek predloženému plnomocenstvu udelenému Ing.P. T., nebola táto na pojednávania predvolaná ako jeho právna zástupkyňa a neboli jej doručené ani rozsudky (doručované len jemu), čím porušil ustanovenie § 49 ods. 1 O. s. p. Pokiaľ ide o včasnosť dovolania poukázal na skutočnosť, že rozsudok odvolacieho súdu mu bol doručovaný (len jemu , nie právnej zástupkyňi) na adresu H. , okres G., na ktorej však (presnejšie na adrese G., H.) má prihlásený trvalý pobyt až od

septembra 2002. Preto nemohlo dôjsť k jeho účinnému doručeniu. Lehota na podanie dovolania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) potom začala plynúť až dorúčením rozsudku odvolacieho súdu jeho terajšiemu právnomu zástupcovi, ktorý ho prevzal osobne dňa 20. apríla 2009 na súde prvého stupňa .

Navrhovatelia možnosť vyjadriť sa k dovolaniu nevyužili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr to , či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.) a bez naradenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku ,v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci . Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa , ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4.

Dovoláním odporcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani

záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchyliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. , ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p. , ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu) , ak konanie , v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný , prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. odporca netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

So zreteľom na odporcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanvej veci mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu právna úprava priznáva za čelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnej podmienke prípustnosti dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom , 2/ to, že k odňatiu došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom na skutočnosť, že zákon bližšie

v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatia možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, vo všeobecnosti treba ním rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Odporca v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. namietal, že napriek skutočnosti, že na zastupovanie v konaní splnomocnil Ing. P. T. (svoju matku), súdy nižších stupňov s ňou ako s jeho právnou zástupkyňou nekonali. Nepredvolali ju na pojednávania a nedoručili jej ani rozsudky. Navyše, rozsudok odvolacieho súdu mu bol doručovaný na adresu, na ktorej v čase doručovania ešte nebýval, preto nemohlo dôjsť k jeho účinnému doručeniu ani jemu.

Podľa § 49 ods. 1 O. s. p. ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Ak má však účastník osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi, ale aj jemu.

Podľa § 211 ods. 2 O. s. p. ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Z obsahu spisu vyplýva, že odporca plnomocenstvom z 27. apríla 2000 (čl. 50) splnomocnil na zastupovanie v konaní Ing. P. T.. Táto sa ako právna zástupkyňa odporcu zúčastnila pojednávania dňa 2. 5. 2000 a 30. 6. 2000 (čl. 53, 62). Na pojednávanie 12. 10. 2000 okresný súd predvolal Ing. P. T. ako svedkyňu (čl. 74). Pretože sa nedostavila, opätovne ju predvolal (ako svedkyňu) na pojednávanie dňa 26. 1. 2001. Na tomto

pojednávaniu bez jej vypočutia (nedostavila sa) rozhodol vo veci samej. Rozsudok doručil (len) odporcovi (čl. 89), ktorý proti nemu podal odvolanie (čl. 95). Odvolací súd predvolania na pojednávania doručoval (len) odporcovi (nie právnej zástupkyňi) a na pojednávani dňa 10. 10. 2001 vo veci, bez účasti odporcu , ktorý mal doručenie predvolania vykázané, meritorne rozhodol. Keďže si odporca, ktorému bol rozsudok doručovaný (nie právnej zástupkyňi) na adresu H. , zásielku s rozsudkom odvolacieho súdu do troch dní od jej uloženia na pošte nevyzdvihol , považoval súd prvého stupňa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia rozsudku , bez toho, aby skúmal splnenie podmienok jeho správneho doručenia (u odporcu splnenie podmienok náhradného doručenia podľa § 47 ods. 2 O. s. p.). Preto rozsudok odvolacieho súdu nemohol nadobudnúť právoplatnosť dňom uvedeným na doložke právoplatnosti (čl. 110).

Dovolací súd dospel k záveru, že uvedeným procesným postupom odvolacieho súdu, ktorý nenapravil ani nesprávny procesný postup súdu prvého stupňa spočívajúci v tom, že napriek splnomocneniu na zastupovanie v konaní udelenému odporcom Ing. P. T., neboli predvolania na pojednávania a rozhodnutia doručované tejto jeho právnej zástupkyňi v rozpore s ustanovením § 49 ods. O. s. p. , bola odporcovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na zistenú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b O. s. p.) , pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Vzhľadom k tomu sa nezaoberal ani ďalšími dôvodmi dovolania.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O. s. p.)

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. decembra 2010

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta